

FINLANDIA

4. koncert cyklu BERG in 11

pondělí 13. června ve 20.00

Bubenská 1

Tato akce se koná ve spolupráci se společností ORCO.

Podpořili: Magistrát hl. m. Prahy, Ministerstvo kultury ČR, program Partnerství OSA, Nadace Život umělce, Nadace Českého hudebního fondu, tiskárna TISKAP a společnost WDLux

Mediální partneři: časopis Sanquis, A2, Radio 1, Týdeník Rozhlas

DĚKUJEME VŠEM JEDNOTLIVCŮM, KTEŘÍ NĀM LETOS POMĀHAJÍ

DĀRCI: RNDr. Jiří Kessler, RNDr. Ondřej Jäger, manželé Ridenouroví

ANDĚLÉ: Věrka a Peter Babišovi, Eva a Tonda Blomannovi, Anička Císařová, Dominik Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Irena Fürbachová, Marie Hakenová, Eszter Honti, Aleš Janíček, Veronika Karlíková, Jiří Kessler, Jitka Kloučková, Johana Kratochvílová, Alena Miltová, Kateřina Plevová, Marek Prchal, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Lukáš Trnka, Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek

fInlandia

Pehr Henrik Nordgren Symfonie pro smyčce, op. 43
I. Andantino – II. Con moto – III. Espresso –
IV. Intermezzo: Allegretto – V. Adagio
Jan Trojan cena en el fIn del mundo / večere na konci světa
(světová premiéra)

--- přestávka ---

Perutě snění – site specific / scénický koncert s tancem

Perutě opředené snem. Nevědouce o svém stínu a netušíce o smrti víc než to, čím se trápí nesmrtelný za vzdáleného hluku velkých vod, mýjejí a opouštějí nás a my už nikdy nebudeme stejní. Krása zakletá v hlubinách země, hluboko pod vodní krajinou, v každé úžlabině řek, v letu ptáků, v korunách stromů.

Pehr Henrik Nordgren Equilibrium, op. 94
Kaija Saariaho Perutě snění
I. Vzdušné (Preludium – Zahrada ptáků – Na jiných březích)
II. Pozemské (Tančící pták – Pták, miniaturní satelit)

Anna Stavělová – flétna
Orchestr BERG
Peter Vrabel – dirigent

Zdenka Brungot Sviteková, Barbara Javůrková, Jana Sýkorová, Jiří Lössl, Petr Opavský – tanec
Mirka Eliášová – choreografie
Jiří Jakl – režijní spolupráce
Vladimír Burian – světelný design
Renata Weidlichová – kostýmy

Pehr Henrik Nordgren (1944–2008) vystudoval muzikologii na Helsinské univerzitě. Kompozicí se zpočátku zabýval soukromě u známého finského skladatele Joonase Kokkonena, v letech 1970–1973 ji (spolu s tradiční japonskou hudbou) studoval na Národní univerzitě krásných umění v Tokiu. V Japonsku si našel i manželku. Od roku 1973 žil a tvořil ve městě Kaustinen

ležícím v provincii Ostrobotnie, která patří k těm oblastem ve Finsku, kde je velká pozornost věnována folklórním tradicím. Právě ty měly na Nordgrena nemalý vliv, podobně jako japonská tradiční hudba; to vše se v jeho tvorbě mísilo s moderním hudebním jazykem. Nordgren složil více než 140 děl, mimo jiné dvě opery, osm číslovaných a dvě nečíslované symfonie, jedenáct smyčcových kvartetů atd. Napsal také dva koncerty pro finskou citeru kantele a dva kvartety pro japonské tradiční nástroje. Nordgrena pojil dlouholetý přátelský a tvůrčí vztah s dirigentem Juhou Kangasem, pro jehož – dnes již velice slavný – Komorní orchestr Ostrobotnie vytvořil celou řadu skladeb, mimo jiné i obě díla, která jsou na programu dnešního koncertu.

Pětivětá **Symfonie pro smyčce, op. 43** vznikla v roce 1978; Kangas ji se svým orchestrem premiéroval o rok později.

Equilibrium, op. 94 Nordgren složil v roce 1995 při příležitosti Kangasových padesátin. Skladba je napsána pro devatenáct smyčcových nástrojů, z nichž každý svým individuálním partem přispívá k „rovnováze“ (equilibrium). „Stále více jsem svět vnímal dualisticky,“ vyjádřil se Nordgren, „jako zápas – mezi dobrem a zlem apod. V *Equilibriu* jsem se snažil z takového světa uniknout, což se mi občas podařilo. Jenže pak mě do něj vždy něco vtáhlo zpět. Ve skutečnosti by se tak skladba měla nazývat *Na cestě k rovnováze*.“ Do partitury jsou zakomponovány odkazy spjaté s tehdejším jubilem, jemuž bylo dílo dedikováno (např. kryptogram v podobě motivu sestávajícího z tónů, jejichž názvy obsahuje Kangasovo jméno: H-A-G-As).

www.fimic.fi/fimic/nordgren+pehr+henrik

Jan Trojan (*1982) pochází z Duchcova. Vystudoval kompozici na Konzervatoři v Teplicích (u V. Bůžka) a následně skladbu na Hudební fakultě AMU (u M. Slavického). Nyní pokračuje v doktorandském studiu skladby pod vedením Michala Rataje. Jeho skladby provedly například Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Západočeská filharmonie Plzeň, Orchester BERG, Severočeská filharmonie Teplice, Ensemble MoEns aj. Zabývá se převážně live electronics a sound composition. Zúčastnil se řady workshopů v oblasti elektroakustické hudby a sound composition (G. Tóro Pérez, N. Osborne, D. Naphtali). Obdržel například cenu Generace (2004, 2008) či 60 konkrétních vteřin hudby (2008). Dění kolem sebe považuje za pestrobarevnou krajinu zvuků, kterou se zaujetím prochází.

www.jantrojan.cz

cena en el fin del mundo / večeře na konci světa (2011)

Fisterra (finis terrae), 7. 10. 2010

„Je chladná noc, neskutečně lijí a mlha v tmavé oponě mysu způsobuje ztrátu perspektivy. Pohled do temného nekonečna dezorientuje. Jediným záchytným bodem je maják pro oceánské lodě. Večeřím pod útlou střešou kousek pečiva, sýr a Budvar v plechu – nákup z předvečera v obchodu, kde jsem potkal na celé trase jediného Čecha: pána z Moravy. Pozoruju magický světlo majáku ...

... jako bych na chvíli usnul. Vracím se do města – promáčený při zpěvu rozjařeného hloučku jdoucího kolem. Může být po jedenáctý.“

Inspirací skladby byla cesta po Camino Francés do Santiaga de Compostelly, již jsem uskutečnil na podzim roku 2010. Kompozice je odrazem prožitku z mysu Fisterra, oblasti nazývané též Konec světa (finis terrae) na západě španělské Galicie. Tento prožitek byl pro mne v kontextu mnoha osobních událostí jakýmsi vrcholem celé cesty.

Objednávka od Orchestru BERG přišla – shodou okolností – týden před zážitkem z Fisterry. Vlažil jsem se právě u řeky Burbia ve Villafranca del Bierzo. V tu chvíli mi byl mobilní telefon vskutku vzdálený!

[Na tomto místě byl Bůh, a já jsem to nevěděl.]

[Gen 28:16]

Finská skladatelka **Kaija Saariaho** (*1952) je dnes světoznámou autorkou, která píše na objednávky prestižních institucí a interpretů. Kompozici studovala na Sibeliově akademii u Paava Heininena a Magnuse Lindberga. Ve studiích pokračovala ve Freiburgu u Briana Ferneyhougha a Klause Huberta, účastnila se Mezinárodních prázdninových kurzů pro Novou hudbu v Darmstadtu a od roku 1982 působila v pařížském institutu IRCAM. Paříž se od té doby stala jejím domovem. Saariaho dává často svým skladbám poetické názvy a soustředí se v nich především na zvukovou barvu, v čemž jí nezřídka napomáhají i nové technologie. Na počátku své pařížské éry byla poměrně radikální experimentátorkou; zhruba v polovině devade-sátých let se do její tvorby vrátili tradičnější prvky, zejména melodie. „Pracuji v návaznosti na tradici,“ uvedla Saariaho před časem pro časopis *HIS Voice* (1/2004), „má hudba tradici nerozbíjí, a já ani nemám potřebu se o to snažit. Na druhou stranu ovšem považuji za velmi důležité psát současnou hudbu současnými prostředky. Nezajímá mě žádný druh nostalgie, ale myslím si, že je i dnes možné nacházet krásno.“

www.saariaho.org

Aile du songe (2001), koncert pro flétnu a orchestr

Flétnu jsem si velice dobře osvojila od svých raných skladeb. Líbí se mi její zvuk, v němž je neustále přítomný dech a který svými ténbrovými možnostmi dobře zapadá do mého hudebního jazyka. Název koncertu a jeho hlavní nálada vzešly z básnické sbírky *Oiseaux / Ptáci*, jejímž autorem je Saint-John Perse („*Aile falquée du songe, vous nous retrouverez ce soir sur d'autres rives!*“ – „*Padající perutě snu, dnes večer se setkáme na jiných březích!*“). Nebylo to poprvé, co jsem se inspirovala verši tohoto básníka. V těchto básních Perse nepopisuje ptačí zpěv. Vychází spíše z ptačího létání a prostřednictvím abstraktního a mnohovýznamového jazyka pojednává o tajemstvích života. Řadu detailů v sólovém partu jsem konzultovala s flétnistkou Camillou Hoitengou, již jsem tento koncert také věnovala.

Kaija Saariaho

Mirka Eliášová (*1975) absolvovala v roce 1997 obor choreografie na taneční katedře HAMU a v roce 2007 ukončila doktorské studium zaměřené na improvizace. Věnuje se převážně současnému tanci. Vytvořila celou řadu samostatných tanečních projektů, mimo jiné: *No konečně!*, *Moment*, *Cítíte se skvěle?* (Prix de Intellect za nejlepší představení České taneční platformy, 2000), *Il Divino Boemo* (ve spolupráci s režisérem Ladislavem Štosem), *Dech puls okamžik*, *Kapka v moři*, *Zrcadlení*, *Until I Find It*, *Grooves*. V roce 2001 obdržela cenu na studentském filmovém festivalu v Písku za taneční film *Barevný život* (režie: Ctibor Turba). Natočila další dva krátké taneční filmy *Ukradený sen* a *Zrcadlení*. Svá představení prezentovala na českých i mezinárodních zahraničních tanečních festivalech. Působila také jako asistentka choreografie Petra Zusky, Jana Kodeta, jako tanečnice například s Petrem Tycem, Victorií Marks, Lizzy Le Quesne. S režisérem Jiřím Nekvasilem spolupracovala na inscenacích Mozartova *Dona Giovanniho* a Smetanova *Tajemství* v Národním divadle. *Perutě snění* jsou třetím společným projektem s Orchestrem BERG.

www.htspe.cz

Anna Stavělová (*1984) studovala flétnu na konzervatoři v Praze a Plzni (u Jana Riedlbaucha a Jana Ostrého), v letech 2005–2010 pokračovala ve studiu na Conservatoire National Supérieur de Musique et Danse v Lyonu (u Philippa Bernolda a Julienu Beaudimenta). Zúčastnila se také mistrovských kurzů pod vedením Hansgeorga Schmeisera, Jean-Clauda Gerarda, Vincenta Lucase ad. Je laureátkou několika soutěží (Concerto Competition v USA, Concertino Praga aj.). Prezentuje se na mezinárodních festivalech, jako sólistka vystupovala s různými orchestry v ČR, USA nebo ve Francii. Má také orchestrální zkušenosti na postu první flétny (Orchestr Lyonské opery, Sinfonia Varsovia aj.), v roce 2010 byla na této

pozici v Gustav Mahler Jugendorchester. Je členkou několika komorních souborů (mj. dechového kvinteta Faun). Věnuje se soudobé hudbě (spolupracovala mj. se známým skladatelem Georgesem Aperghisem), podílela se na několika hudebně-tanečních projektech.

Orchestr BERG je špičkové mladé těleso, které přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí divácky atraktivní a inovátorské projekty, soustřeďuje se na uvádění současné hudby a hudby 20. století. Tu kombinuje například s divadlem, filmem, baletem, pantomimou, videoartem apod., vystupuje často mimo tradiční sály. Prostřednictvím objednávek nových děl u českých skladatelů především mladé generace pomáhá vytvářet nové hodnoty a investuje do budoucnosti hudby a umění. Má na svém kontě desítky světových premiér a ještě mnohem více českých premiér světových skladatelů. Ke koncertní činnosti orchestru patří vystoupení na mezinárodních festivalech a významných domácích pódíích. Spolupracuje s baletem Národního divadla (*Ibbur*, *Zlatovláska*). K mnoha snímkům pro Český rozhlas a na CD nebo k pořadu pro Českou televizi vloni přibýlo i DVD s live nahrávkou baletu *Zlatovláska* (Supraphon). Orchestr BERG již několik let připravuje oblíbené koncerty pro děti. K nejvýznamnějším projektům z poslední doby patří hudebně divadelní inscenace *Schwarz auf Weiss* (Černé na bílém) německého skladatele a divadelníka Heinerja Goebbelse, živý doprovod Dreyerova němého filmu *Utrpení Panny orleánské* hudbou litevského skladatele Broniuse Kutavičiuse nebo letošní scénický koncert timING na Nové scéně Národního divadla (kde bylo mj. uvedeno v české premiéře legendární dílo Györgye Ligetiho *Poème symphonique* pro 100 metronomů).

www.berg.cz

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes Orchestr BERG oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Loni získal od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

CO SE DĚJE V BERGU

Srdečně zveme na další koncert cyklu!

INDEX | koncert – video opera

úterý 13. září v 19.30 | klub ROXY (Dlouhá 33, P1)

Michal Nejtěk – světová premiéra

Josef Berg – Snění

Fausto Romitelli – An Index of Metals (psychedelická video opera)

Gabriela Vermelho – zpěv

Orchestr BERG & dirigent Peter Vrábel

NEVÁHEJTE A POŘÍDTE SI VSTUPENKY JIŽ NYNÍ

... nejnáze je získáte ONLINE na www.webticket.cz

Využijte pohodlný nákup z domova, nestůjte frontu u pokladny!

EXTRÉMŇÍ ÚSPĚCH

TIMING – koncert pro 8 tanečníků, orchestr a 100 metronomů

Nová scéna, 9., 10. a 11. května 2011

Orchestr BERG & dirigent Peter Vrábek, Irvin Venyš – klarinet, Barbora Sojková - soprán, choreografie & tanec: DekkaDancers, režie: Petra Tejnorová

Všechny recenze vyzdvihují originalitu květnových představení na Nové scéně a excelentní hudební provedení, tedy výkon Orchestru BERG pod taktovkou Petera Vrábela i obou sólistů, klarinetisty Irvina Venyše a sopránistky Barbory Sojkové.

... skvostně provedená muzika ... okamžitý pocit nadmíru estetického zážitku, hodně neobvyklého, ale tím spíš silného ... pocit, že jste se stali svědky něčeho, co tu ještě nebylo. ... pětasedmdesát minut vám uteklo jako pouhá čtvrt hodina ... Byla by to škoda, kdyby zůstalo jen u ohlášených tří představení. (z recenze Víta Dvořáka „To tu ještě nebylo...“ na OperaPlus)

... něco, co se v našich končinách jen tak nevidí. Večer ve mně zanechal velmi silný dojem a pocit, že bych něco takového rozhodně chtěla prožít znovu. Snad tedy v případě timINGu nezůstane u pouhých tří doposud oznámených květnových repríz. (z recenze Johany Mückové „Timing“ na ČT 24)

O představení také obsáhle referovali na vlnách rozhlasu například Wanda Dobrovská v ranní Mozaice (ČRo 3 Vltava, 12/5) nebo Vladimír Just v Kritickém klubu Jana Rejžka (ČRo 6, 12/5).

ZPESTŘETE SI LÉTO KINOKONCERTEM UTRPENÍ PANNY ORLEÁNSKÉ

... jediná projekce v ČR

... slavná filmová klasika němé éry s novou hudbou

... živý doprovod Orchestru BERG v autentickém prostředí románské baziliky

pátek 12. srpna ve 20 h

Bazilika sv. Jiří na Pražském hradě (v jednání)

Utrpení Panny orleánské / La Passion de Jeanne d'Arc

Francie, 1928, 82 min., čb, němý, s francouzskými, anglickými a českými mezititulky

Režie: Carl Theodor Dreyer

Hudba: Bronius Kutavičius / 2009

Komu unikl tento hudebně filmový zážitek v roce 2010, má jedinečnou a letos také jedinou šanci. Kinokonzert jsme vloni uvedli pouhých pár měsíců po světové premiéře jako vůbec první, a to ve spolupráci s Mezinárodním filmovým festivalem FEBIOFEST. Plný sál burácel dlouhotrvajícími ovacemi po skončení obou večerů, nadšené reakce se k nám dostaly jak z tisku tak od jednotlivých členů publika.

byla to včera paráda, lepší než jsem čekal, a to ten film znám (V.Ř., Praha)

ještě jednou velmi, velmi děkujeme za krásný zážitek ze včerejšího večera! (J.L., Praha)

... [Orchestr BERG] řízený Peterem Vrábekem připravil publiku zážitek ... (Právo)

ORCHESTR BERG MÍŘÍ DO ŠPANĚLSKA

Již podruhé v letošním roce se Orchester BERG chystá do Španělska. Na úspěšné dubnové provedení Brittenovy kantáty *Company of Heaven* v Bilbao navážeme dalšími koncerty v srpnu. V rámci letních festivalů uvedeme mimo jiné i filmový koncert – slavný němý film *Utrpení Panny orleánské* (1928) doprovodíme novou hudbou litevského skladatele Broniusa Kutavičiuse a zopakujeme tak úspěšný premiérový projekt z loňského roku.

Kavárna DIVUS

(po – pá) 12 – 20, (so) 15-22, (ne) zavřeno

... možnost soukromých akcí, přednášek atd.

DIVUS uvádí

Deutsche show

Spunk Seipel a opravdová německá výstava

28. května - 5. července

každý den mimo neděle od 15 do 22 hodin

Bubenská 1 / bývalý Palác Elektrických podniků

Aisuke Kondo, DL Alvarez, Diana Arce, Nobuyoshi Araki, Boris Becker, Malte Brants, Lea Fabrikant, Abrie Fourie, Karola Gaedke, Niklas Goldberg, Franz Höfner, Alekos Hofstetter, Philip Horst, Matthieu Husser, Meike Jansen, Folke Köberling, Martin Kaltwasser, Manfred Kirchner, Clemens Krauss, Joep van Liefland, Jonathan Meese, Björn Melhus, Zanele Muholi, Piotr Nathan, Christian Nerf, Sonja Nilsson, Martin Osti, Matthias Pabsch, Daniel Pflumm, Oliver Pietsch, Peter Piller, Evelyn Rüsseler, Sebastiaan Schlicher, Takako Kimura, Wolfgang Tillmanns, Timm Ulrichs, Nontsikelelo Veleko, Christine Weber, Martin Zet, Götz Müller-Zimmermann